

Hele Bastian-komplekset set fra oven. I baggrunden er det Danish Crown-slagteriet. (Foto: Lars Juul)

Staten forsøger at redde Bastian

Den 120 år gamle fabrik alvorligt truet af forfald

Tekst: Birte Kongshaug

HORSENS - Statens Bygningsfredningsfond vil redde den gamle telefonfabrik »Bastian« i Horsens, som de seneste år har været centrum for adskillige forliste projekter.

Siden plantagejer Jørgen Olsen, Holbæk i 1989 købte de fredede fabriksbygninger, har de lidt af tiltagende forfald og ødelæggelse.

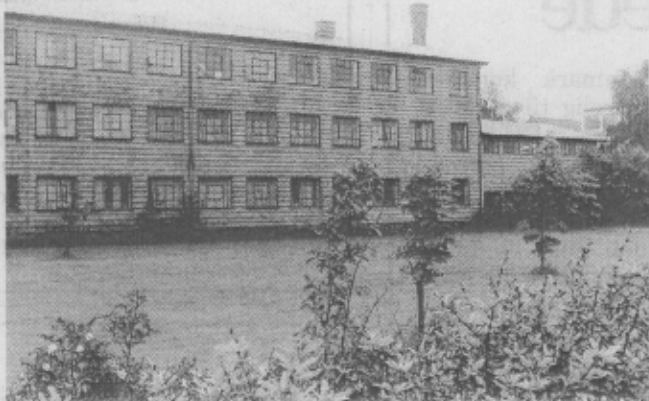
Samtidig har det ikke skortet på idéer til, hvad »Bastian« kan bruges til, men intet er blevet til noget, og i mellemtiden har bygningerne taget så meget skade, at Skov- og Naturstyrelsen i januar greb ind og krævede »Bastian« lukket af og utæthederne stoppet.

Noget af det er afsket, men samtidig overvejer Statens Bygningsfredningsfond nu, om man skal tage imod Jørgen Olsen tilbud om at købe fabrikken, og derefter renovere og videresælge »Bastian«.

Sidste udvej

- Fondet har tidligere opkøbt en fredet ejendom med henblik på at redde den og senere sælge den, siger arkitekt Jørn Andreasen fra Statens Bygningsfrednings-kontor.

- Men fondet køber aldrig for næsen af andre, og det sker kun, når der ikke er andre muligheder.

Der har været talrige planer og projekter for de gamle fabriksbygninger, men lokalplanen har spærret vejen for alt det, der ikke har med erhverv at gøre. (Arkivfoto)

- I øjeblikket er vi ved at undersøge forholdene omkring »Bastian«, og vi taler med Horsens kommune om, hvilke muligheder kommunen har for at gå ind i arbejdet.

- Men folk har jo ikke ligefrem stået i kø for at købe »Bastian«, og vi kan ikke længere bare vente på, at der sker noget. Vi er nødt til at gøre noget, og umiddelbart efter sommerferie går bygningsynet igang med sine drøftelser.

- Så inden der er gået et halvt år, tror jeg på, der er truffet en afgørelse omkring »Bastian«, siger Jørn Andreasen.

Fredet i 1988

Siden Jørgen Olsen i 1989 købte de fredede bygninger på Emil Møllers Gade, har der været adskillige planer fremme for bygningerne.

Men allerede inden havde arkitekterne Birch & Svenning lavet et projektforslag, der gik på at bruge en del af bygningerne til Bygholmskolen og kulturhus for handicappede.

Det var i efteråret 1987, og året før »Bastian« blev fredet.

I oktober 1989 besluttede økonomiudvalget under Horsens byråd at købe 3500 kvm. af jorden og sælge det videre til Tulip.

Noget for noget

Kommunen stillede den betingelse for handlen med Jørgen Olsen, at han droppede klagerne over lokalplanen for området (nummer 66) og miljøgodkendelse til Tulip. Og det gjorde han.

To år efter sendte Jørgen Olsen og hans arkitekt Jan Hansen et forslag til kommunen om boligbebyggelse i »Bastian«.

Kommunen afslog, fordi lokalplan 66 har udlagt området til erhvervsformål.

Nej til det hele

I juli 1993 lavede »Søtoftegaard A/S« et projekt for ældrecenter og ældreboliger i den nedlagte telefonfabrik, men heller ikke det ville politikerne i Horsens være med til.

På næsten samme tidspunkt blev der arbejdet med planer om et kulturcenter i »Bastian«, men det ville kommunen ikke støtte, og planerne er løbet ud i sandet.

Igen i oktober 1994 søgte Jørgen Olsen om muligheden for at lave boliger i »Bastian«, og igen nægtede Horsens kommune at ændre den lokalplan 66, som siger, der kun må være erhverv i området.

Jørgen Olsen fornyede to år senere sin ansøgning om boliger, men uden resultat.

Mere positiv

Lidt mere positiv har man øjensynligt behandlet en ansøgning fra et »Horsens-firma«, som også ønsker at udnytte »Bastian« til boliger.

Ifølge sagens akter besluttede udvalget for teknik og miljø i august 1996 at arbejde videre med sagen og undersøge, om der er grundlag for at ændre på lokalplanen.

De seneste planer om et »Europæisk Livsstilcenter« i »Bastian« fik i januar i år den besked fra borgmester Vagn Ry Nielsen (S), at man hverken nu eller senere skulle regne med støtte fra kommunen til projektet.